

I. BOSCHETUS, *Silazak Sv. Duha*. Hvar, Biskupski muzej

pavlini su tu sagradili samostan i crkvu Sv. Marije. Tvrđava iz 1256. imala je oblik nepravilna trokuta, s dvjema kružnim i jednom četvrtastom kulom; danas se vide samo ostaci zidina.

LIT.: GJ. Szabo, SG. — H. Kreševljaković, *Stari bosanski gradovi*, Naše starine (Sarajevo), 1953. R.

BOSCHETUS, Ivan, španj. slikar (XV/XVI. st.). Djelovao u Šibeniku, Zadru, Rabu i Hvaru. Poznati su njegovi radovi: *Bogorodica s djetetom* u nadžupnoj zbirci u Rabu i *Silazak Sv. Duha* iz crkve Sv. Duha u biskupskoj zbirci u Hvaru. Pripisuju mu se *Oplakivanje Krista* u hvarskoj katedrali,

BOSILJEVO, grad

Mrtvi Krist s Bogorodicom i Sv. Ivanom Evanđelistom te Iskušenje Sv. Antuna opata u crkvi Sv. Jere na Marjanu u Splitu.

LIT.: K. Prijatelj, Španjolski slikar Juan Boschetus na Hvaru, *Radovi HIJZ*, 1960, 6–7. — Isti, Dodatak Juanu Boschetusu, *Zbornik za umetnostno zgodovino* (Ljubljana), 1977, 13.

K. Plj.

BÖSENDORFER, Josip, povjesničar (Lukač kraj Virovitice, 30. I. 1876 — Osijek, 6. VI. 1957). Studirao povijest i zemljopis u Beču i Zagrebu. Bio je profesor u Zagrebu (1898–99) i Osijeku (1900–32) i direktor Muzeja Slavonije u Osijeku (1941–49). Proučavao je arhivsku građu u Pešti i Beču, a posebno osječke arhive. Njegov se znanstveni rad odnosi na povijest Slavonije, posebno virovitičke županije i grada Osijeka. Donosi podatke i za područja arheologije i povijesti umjetnosti. Uredio je »Zbornik Arheološkog kluba Mursa« (Osijek 1936), pokrenuo i uređivao »Osječki zbornik« (1942, 1948) u kojemu je objavio više studija i članaka. Izabran je dopisnim članom Münchenske Akademije 1930, bečke 1932, JAZU 1934.

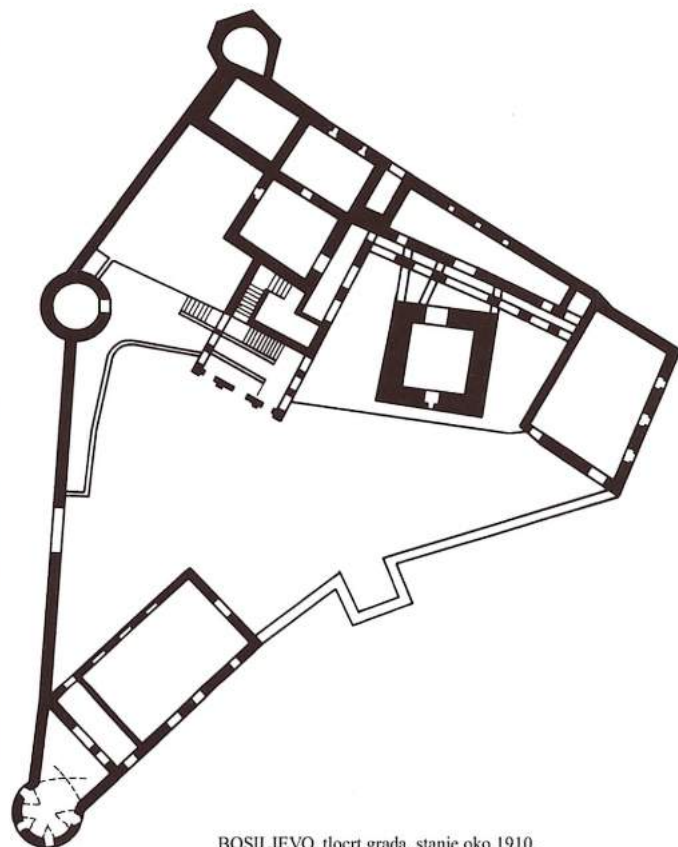
BIBL.: *Crte iz slavanske povijesti*, Osijek 1910; *Franjevci u Osijeku*, Osijek 1933; *Počeci umjetnosti u Osijeku*, Osijek 1935; Nešto malo o našoj Baranji, Osijek 1940.

LIT.: D. Pinterović, O razvoju osječkog muzeja, *Osječki zbornik*, 1958, 6, str. 15–19. — J. Mažuran, J. Bosendorfer, *Vijesti MK*, 1957, 3. J. B. M.

BOSILJEVO, selo S od Ogulina. U selu i okolici ima tumula, nalaza iz neolitika, halštata i antike (rim. grobovi). Srednjovj. utvrđeni grad B. nepravilna je tlocrta, pregrađivan u duhu romantizma (poslije 1825. za grofa L. Nugenta i poč. XX. st.). Prije su ga imali Frankopani (1461–1671), Erdődy (1684–1710) i Auerspergi (od 1740). U dvorskoj kapeli je barokni oltar. — U selu je župna crkva Sv. Maura (1903) — Na nedalekom *Gradišću* Vuk Frankopan je utemeljio 1531. dominikanski samostan. Sada je tamo barokna kapela Sv. Marije (oko 1756) u kojoj se nalazi gotički kip Bl. Djevice Marije (oko 1470–80).

LIT.: R. Lopašić, *Oko Kupe i Korane*, Zagreb 1895, str. 58–79. — E. Laszowski, *Hrvatske povijesne građevine*, I., Zagreb 1902, str. 111–118. — M. Kruhek, *Graditeljske baštine karlovačkog Pokuplja*, Karlovac 1993. A. Ht.

BOŠEVSKI, Zoran, arhitekt (Bitolj, 3. VIII. 1959). Diplomirao na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu 1984. God. 1986/87. boravi u Rimu i radi kod Vittoria da Fea i Vicenza Cabancea. Važnija izvedena djela su mu: uglovnica Tratinska—Selska (1989, s D. Posavcem) i stambene zgrade Zelengaj—Kraljevac (1990, s B. Fiočićem) u Zagrebu. Sudjeluje na natječajima: »A Housing for Tomorrow« (1984, s V. Blajićem), »Ljubljana

BOSILJEVO, tlocrt grada, stanje oko 1910.

2019« (1985, s. B. Fiolčićem) te za hotel »Intercontinental« u Ljubljani (1989, s. B. Fiolčićem). Izlagao u Bologni i Beču.

LIT.: F. Vukić, *L'architettura di fine secolo a Zagabria* (katalog), Bologna 1991. — Raumgedanken (katalog), Wien 1992. F. Vu.

BOŠKOVIĆ, Ruđer Josip, matematičar, fizičar, astronom i filozof (Dubrovnik, 18. V. 1711 — Milano, 13. II. 1787). Isusovac; učio u Collegium Ragusinum u Dubrovniku, od 1725. u Collegium Romanum u Rimu. Bio je nastavnik matematike u toj ustanovi, direktor optike za francusku mornaricu, upravitelj zvjezdarnice Brera u Milanu, član akademija u Parizu, Londonu i Petrogradu. Uz svoj istraživački rad na područjima matematike i filozofije (*Theoria philosophiae naturalis*, Venecija 1763) rješava probleme iz arhitektonske i građevinske statike: 1742. uz dva rim. matematičara istražuje uzroke pukotina na kupoli (*Parere di tre matematici sopra i danni che ci sono trovati nella cupola di San Pietro sul fine dell'anno 1742*, Rim 1742), a 1743. daje ekspertizu o stabilnosti tribune (apside) bazilike Sv. Petra u Rimu. Pozivan je da dade statičke savjete pri gradnji dvorske biblioteke u Beču, te nosivosti stupova crkve Sainte-Geneviève (sada Panthéon) u Parizu. Napisao je raspravu o »jedinstvu boja« (*De unione colorum aliorum post alios per binas substantias a unione multo maiori per tres*, Beč 1767). U svojem opisu puta *Giornale di un viaggio da Constantinopoli in Polonia*, iznosi zapažanja o umjetnicima. Boškovićeve tehničke ekspertize tal. znanost drži temeljem građevne statike u arhitekturi.

LIT.: V. Varičak, Matematički rad Boškovićev, Rad JAZU, 1910, 181. — F. Kesterčanek, Ruđer Bošković u portretima i spomenicima, Vrela i prinosi, 1941, 12. — M. Čalogović, Faust Vrančić, Ruđer Bošković, prvi hrvatski statičari, Vienac, 1944, 6–10. — B. Truhelka, Ruđer Josip Bošković. Ulomci biografije, Almanah Bošković za 1950, Zagreb 1950. Z. Ša.

BOŠNJACI, selo JI od Županje. U starohrv. grobovima nađeni su fragmenti naušnica od bronce i srebra. Ima nekoliko tipova (naroskane, s jednom i tri jagode), a ukrašene su filigranom. Naušnice s tri jagode pokazuju jači biz. utjecaj. Nalaz se datira u IX–X. st.

LIT.: B. Čećek, Starohrvatska nekropola u Daraž-Bošnjacima kod Županje, Arheološki radovi i rasprave, IV–V, Zagreb 1967.

BOŠNJAK, Kruno, kipar (Lovreč kraj Imotskoga, 4. X. 1936). Završio Akademiju u Zagrebu 1964 (F. Kršinić), do 1968. bio je suradnik Majstorske radionice F. Kršinića. Redovni je profesor na Akademiji u Zagrebu. Bošnjakovo se kiparstvo (portret, akt, sakralne kompozicije, spomenička plastika) oslanja na tradicionalna realistička rješenja. U portretnoj plastici zamjetljive su groteskne i karikaturalne crte. Izveo je nekoliko spomenika (*Tin Ujević*, Imotski, 1980). Bavi se medaljerstvom (*Helena Mater*, 1976; *Nagrada Mihovil Pavlek Miškina*, 1978). Samostalno izlagao u Zagrebu (1967, 1976, 1984), Imotskome (1976, 1978, 1981), Splitu (1977), Osijeku (1978), Varaždinu (1985) i Dubrovniku (1989).

LIT.: D. Horvatić, Zagrebački kipari nagrađeni u Sofiji, Telegram, 11. VII. 1969. — J. Kaštelan, Podsjetnik za pismo Kruni Bošnjaku (katalog), Zagreb–Split 1976/1977. — V. Zlamalik, Osamdeset godina hrvatskog medaljerstva (katalog), Osijek–Zagreb 1980. — J. Depolo, Nova šansa figuracije (katalog), Dubrovnik 1989. D. He.

BOŠNJAK, Melita, slikarica (Zagreb, 20. II. 1917). Studirala je na Akademiji u Zagrebu 1935–39 (V. Becić). Usavršavala se u Italiji i Parizu. Bila je lik. pedagog u Varaždinu, crtač Medicinskoga fakulteta i suradnica Etnografskoga muzeja u Zagrebu. Slika pejzaže, portrete i mrtve prirode — isprva lazurno, poslije pastozno i blisko ekspresionizmu (*Djevojčica*, *Dječak*, *Žena u istarskoj nošnji*). Bavila se grafikom (ciklusi *Iz Firence*, *Iz Venecije*). Ilustrirala stručna izdanja posebice medicinska te publikacije s područja etnografije. Također radi u lik. kolonijama (Počitelj, Primošten), slika krajolike i vedute Boke kotorske. Izlagala je 1957–59. (s E. Bursać i Vesnom Sokolić), samostalno u Primoštenu 1980, Kotoru 1981, Zagrebu 1989. i Dubrovniku 1991.

LIT.: Z. Tonković, Melita Bošnjak (katalog), Zagreb 1989.

Z. Ša.

BOTTERI, Josip, slikar (Trpanj, 19. XII. 1893 — Makarska, 16. X. 1969). Polazio Obrtničku školu u Splitu (E. Vidović) i Umjetničku školu u Grazu. Slikao krajolike i mrtve prirode pod utjecajem Vidovića, ali s posebnim nadrealističkim značajkama. Samostalno izlagao u Splitu (1934, 1968).

LIT.: V. Rismondo, Izložbe Jozpe Boterija, Novo doba, 14. VI. 1934. — D. Kečkemet, Izložba slika Josipa Boterija (katalog), Split 1968. D. Kt.

BOTTERI, Josip-Dini, slikar (Zagreb, 3. VI. 1943). Akademiju likovnih umjetnosti završio u Zagrebu (M. Stančić). Nastavnik u Kninu i Bolu, a zatim djeluje u Splitu. Boravio u Italiji, Francuskoj i SAD. Osim štafelaj-

K. BOŠNJAK, lijevo: Jure Kaštelan; desno: Bruno Bušić

nog slikarstva radi i vitraje s religioznim i kulturno-pov. temama, koji su po fakturi bliski slikarstvu akcije (župna crkva u Bolu, Gospa od Otoka u Solinu, Sv. Dominik i hotel »Bellevue« u Splitu) te zidne slike (hoteli u Bolu i Kuparima). Samostalno izlagao u Splitu, Zagrebu, Zadru, Trogiru, Milanu, Parizu i Los Angelesu.

LIT.: P. Selem, Slikarski teatrum mundi, Odjek, 1972, 22. — J. Depolo, Josip Botteri-Dini (monografija), Zagreb 1990. D. Kt.

BOUREK, Zlatko, slikar, crtač i grafičar (Požega, 4. IX. 1929). Diplomirao je kiparstvo na Akademiji u Zagrebu 1955 (K. Angeli Radovani). Boravio je u Parizu 1956/57. U slikarstvu istražuje u okviru figuracije slojeve sjećanja i podsvijesti; stvara originalnu verziju fantastičnog realizma s elementima paradoksa, groteske i humora (*Tri mala stola*, 1966; *Zelena žena*, 1968; *Dvousti Martin*, 1969). Ilustrira književna djela za mladež, surađuje u časopisu »Smib«, grafički oprema knjige pjesama (T. Maroević, *Baffonerije*, 1979; A. Dedić, *Narodne pjesme*, 1980). Bavi se oblikovanjem u metalu i tekstu (grupa skulptura u Babinom kuku, 1979). Jedan je od osnivača Studija za crtani film Zagreb-filma u Zagrebu. Bavi se scenografijom, animacijom i režijom crtanih filmova (*I videl sem daljine meglene i kalne*, 1965; *Bećarac*, 1966; *Kapetan Arbanas Marko*, 1968; *Mačka*, 1972; *Ručak*, 1979). Kazališni je scenograf i kostimograf od 1959 (*Kraljevo M. Krležo*, 1970), kreira lutke (*Orlando maleroso*, 1977; *Hamlet*, 1981; *Skup*, 1983). God. 1973–80. radio je u Wuppertalu, Dortmundu i Münchenu. Gostovao je u SAD. Samostalno je izlagao u Duisburgu i New Yorku 1968. Istaknut je crtač, autor stripova i karikaturist.

J.-D. BOTTERI, *Mediterranski grad*

